WYDAWNICTWA

RYNEK KSIĄŻKI W POLSCE

2015

Łukasz Gołębiewski
Paweł Waszczyk

Patronat medialny

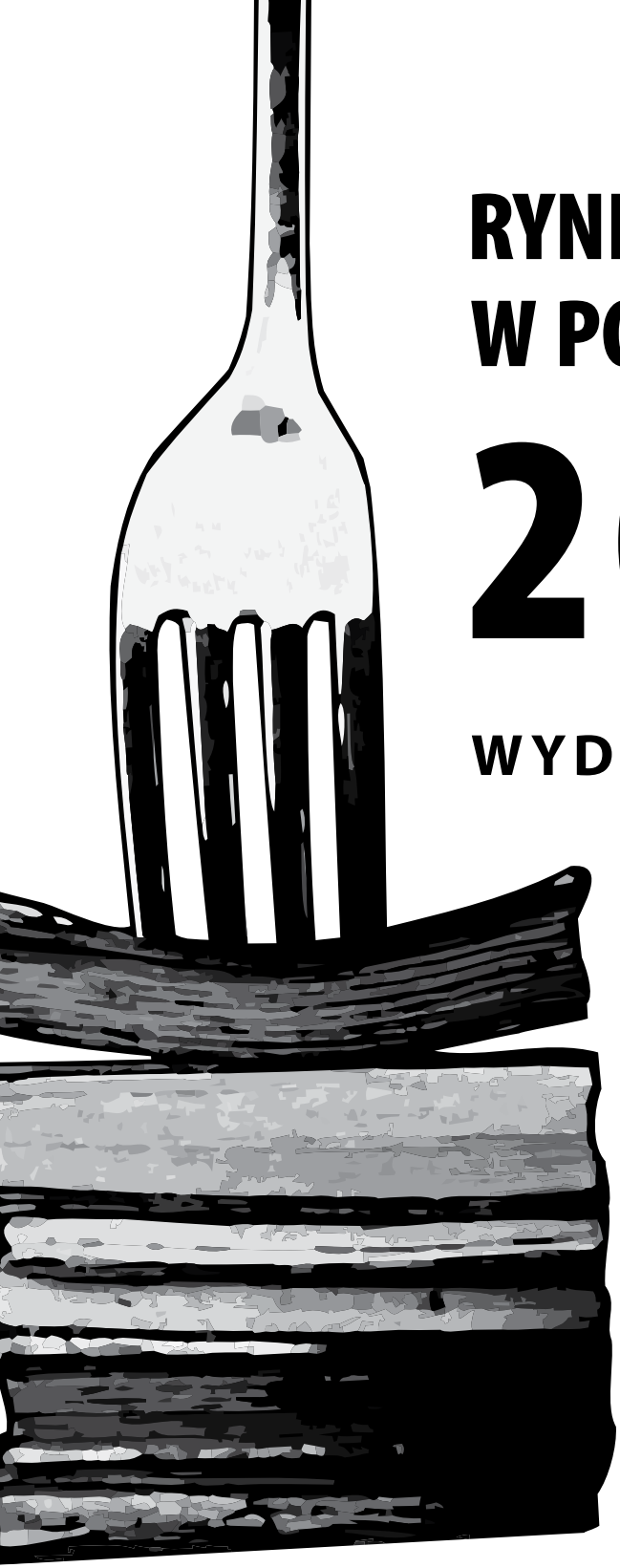
gazeta WYBORCZA.PL

ISBN 978-83-63879-53-2
9 788363 879532

NAJWIĘKSZA HURTOWNIA KSIĄŻEK W POLSCE

www.olesiejuk.pl

Firma Księgarska Olesiejuk
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.j.
ul. Poznańska 91, 05-850 Ożarów Mazowiecki
tel. +48 22 733 50 10, faks +48 22 721 15 50
e-mail: biuro@olesiejuk.pl

RYNEK KSIĄŻKI W POLSCE

2015

WYDAWNICTWA

RYNEK KSIĄŻKI W POLSCE

2015

WYDAWNICTWA

Łukasz Gołębiewski
Paweł Waszczyk

Biblioteka Analiz
Warszawa 2015

© Copyright by Łukasz Gołębiewski, Paweł Waszczyk, 2015
© Copyright by Biblioteka Analiz Sp. z o.o., 2015

Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie lub reprodukcja jakiegokolwiek fragmentu tej książki wymaga pisemnej zgody wydawcy.

Redakcja: Łukasz Gołębiewski

Korekta: Joanna Ożóg

Projekt okładki: Grzegorz Zychowicz | Tatsu

Opracowanie graficzne: Grzegorz Zychowicz | Tatsu

Łamanie: TYPO 2

Druk i oprawa: OZGraf Olsztyńskie Zakłady Graficzne

Wydrukowano na papierze Speed-E INTERNATIONAL PAPER

ISBN 978-83-63879-53-2

Wydanie I
Warszawa 2015

Tom LXXVI w serii „Raporty"

Biblioteka Analiz

Biblioteka Analiz Sp. z o.o.
00-048 Warszawa
ul. Mazowiecka 6/8 pok. 416
tel./fax (+48 22) 828 36 31
www.biblioteka-analiz.pl

Firma jest członkiem Polskiej Izby Książki

Spis treści

Najważniejsze wydarzenia na rynku wydawniczo-księgarskim w 2014 roku (*Piotr Dobrołęcki*) 7

CZĘŚĆ PIERWSZA
WYDAWNICTWA 27

Rozdział pierwszy
Główne trendy na rynku wydawniczym 29

Rozdział drugi
Prognozy dla rynku wydawniczego
(*współpraca Bernard Jóźwiak*) 223

Rozdział trzeci
Wydawniczy biznes na świecie w 2014 roku 257

Rozdział czwarty
Ranking wydawnictw 271

Rozdział piąty
Największe wydawnictwa książkowe w 2014 roku 277

Wykaz tekstów źródłowych 435

Oferta Biblioteki Analiz 441

Indeks firm omawianych w książce 451

Najważniejsze wydarzenia na rynku wydawniczo-księgarskim w 2014 roku

Styczeń

- Ruszył Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2014-2020, na którego realizację w ciągu sześciu lat przewidziano miliard złotych: 650 mln zł ze środków MKiDN i 350 mln zł od beneficjentów programu, m.in. od samorządów i instytucji.

- Ziemowit Szczerek, autor książki „Przyjdzie Mordor i nas zje, czyli tajna historia Słowian" (Korporacja Ha!art) został laureatem Paszportów „Polityki" w kategorii „literatura".

- Prof. Małgorzata Szpakowska, kulturoznawca i historyk literatury, autorka książki „Wiadomości Literackie prawie dla wszystkich" (W.A.B.), otrzymała Nagrodę im. Kazimierza Wyki.

- „Magazyn Literacki KSIĄŻKI" po raz dwunasty nagrodził najlepsze tytuły minionego roku: „Ostatnie rozdanie" Wiesława Myśliwskiego (Znak), „Ludzką rzecz" Pawła Potoroczyna (W.A.B.), „Legion" Elżbiety Cherezińskiej (Zysk i S-ka), „Wielką księgę patriotów polskich" (Biały Kruk), „Obłęd'44" Piotra Zychowicza (Rebis) oraz „Za żelazną kurtyną" Anne Applebaum (Agora i Świat Książki). Wydawnictwo G+J Książki (obecnie Burda Książki) zdobyło tytuł Wydawcy Roku 2013, Egmont Polska, inicjator akcji „Czytam sobie", nagrodę Wydarzenie Roku 2013, a Wydawnictwo Biały Kruk nagrodę za Najlepszą Publicystykę 2013.

- Mariusz Szczygieł został laureatem Nagrody Honorowej Stowarzyszenia Krajowy Klub Reportażu za „całokształt dorobku pisarskiego w sferze literatury faktu" ze szczególnym uwzględnieniem książek: „Gottland" (Czarne), „Laska nebeska" (Agora), „Zrób sobie raj" (Czarne) oraz opublikowanego w „Dużym Formacie", dodatku „Gazety Wyborczej", reportażu „Śliczny i posłuszny".

- Przewodniczącym Sekcji Wydawców Edukacyjnych PIK wybrano Jarosława Matuszewskiego z WSiP.

- W wieku 95 lat zmarł Tadeusz Hussak, senior polskiego księgarstwa, honorowy prezes Stowarzyszenia Księgarzy Polskich.

Luty

- Polska była gościem honorowym na 41. Targach Książki w New Delhi.

- PIK przedstawiła projekt ustawy o jednolitej cenie książki.

- Nagrodę Bologna Ragazii Award 2014 w kategorii non fiction otrzymała Urszula Palusińska za książkę „Majn alef bejs" Jehoszue Kamińskiego (Żydowskie Stowarzyszenie Czulent).

- Nagrodę „Nowych Książek" otrzymał Bohdan Cywiński za „Szańce kultur. Szkice z dziejów narodów Europy Wschodniej" (Wydawnictwo Trio i Centrum Europejskie Natolin).

- Projekt Biblioteki Narodowej „Konserwacja i rewitalizacja Pałacu Krasińskich (Pałacu Rzeczypospolitej) w Warszawie – europejskiego dziedzictwa kulturowego XVII wieku" otrzymał 13,765 mln zł dotacji z Programu „Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego" w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014.

- Biblioteka Narodowa została wyróżniona w konkursie Created in Poland Superbrands 2013/2014, który jest polską edycją prowadzonego w 87 krajach rankingu Superbrands, oceniającego siłę wizerunkową obecnych na rynku marek.

- Szwedzki koncern medialny Bonnier objął 51 proc. udziałów Wydawnictwa Marginesy, a dotychczasowi właściciele, czyli Hanna Mirska-Grudzińska i Krzysztof Grudziński, zatrzymali 49 proc. udziałów i oboje pozostali członkami zarządu.

- Zmarł prof. Janusz Stanny, grafik, plakacista i ilustrator, profesor ASP w Warszawie. Był autorem ilustracji do ponad 200 książek.

Marzec

- Charles Simic otrzymał Międzynarodową Nagrodę Literacką im. Zbigniewa Herberta.

- Dorta Jagić z Chorwacji została laureatką nagrody literackiej Europejski Poeta Wolności za tom „Kanapa na rynku" (Instytut Kultury Miejskiej oraz słowo/obraz terytoria). Wyróżniono także tłumaczkę jej wierszy, Małgorzatę Wierzbicką.

- Nagrodę Srebrnego Kałamarza im. Hermenegildy Kociubińskiej, której organizatorem jest Fundacja Zielona Gęś, otrzymała Renata Putzlacher za książkę „W kawiarni Avion, której nie ma" (Wydawnictwo Spolek – Towarzystwo Avion). Nagrodę Zielona Gąska dla książek dla dzieci i młodzieży wręczono Marcinowi Szczygielskiemu za „Czarownicę piętro niżej" (Wydawnictwo Bajka).

- W 13. Edycji Poznańskich Spotkań Targowych – Książka dla Dzieci i Młodzieży uczestniczyło 49 wystawców. Statuetkami Pegazika uhonorowano poetkę Krystynę Miłobędzką oraz Ewę Grudę, kierującą warszawskim Muzeum Książki Dziecięcej, krytyka literackiego i organizatora wydarzeń kulturalnych.

- W XIX Targach Edukacyjnych „Edukacja" w Kielcach wzięło udział ponad 100 wystawców, zorganizowano 40 konferencji, szkoleń i warsztatów. Nagrody im. Filipa Kallimacha za wybitne osiągnięcia w sferze edukacji otrzymali: Małgorzata Barańska, Małgorzata Strzałkowska, Witold Bójski, twórcy serii „Tropiciele" (WSiP) oraz autorki „Elementarza XXI Wieku" (Nowa Era).

- W Centrum Kongresowym Politechniki Wrocławskiej odbyły się XX Jubileuszowe Wrocławskie Targi Książki Naukowej.

- Weszła w życie nowelizacja Ustawy o systemie oświaty, która daje ministrowi edukacji narodowej możliwość zlecenia opracowania i wydania podręcznika. Takie samo uprawnienie otrzymał minister kultury i dziedzictwa narodowego w zakresie podręczników dla szkół artystycznych.

- Stowarzyszenie Autorów i Wydawców „Polska Książka" zmieniło nazwę na Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska.

- Legimi, pierwsza polska księgarnia oferująca subskrypcyjny dostęp do e-booków, otrzymała tytuł Firmy Roku oraz statuetkę Kryształowej Anteny w konkursie złotych i Kryształowych Anten Świata Komunikacji i Mediów.

- Prezesem zarządu Wydawnictwa Edukacyjnego Sp. z o.o. w Krakowie został dr Adam Ruta, który zastąpił Elżbietę Spodnik.

- Zmarł Andrzej Kuryłowicz, twórca i właściciel Wydawnictwa Albatros A. Kuryłowicz.

Kwiecień

- Zmarł Tadeusz Różewicz.

- Ryszard Krynicki został laureatem nagrody Polskiego PEN Clubu im. Jana Parandowskiego.

- Nagrodę Literacką m.st. Warszawy w kategorii „warszawski twórca" otrzymał Wiesław Myśliwski, w kategorii prozatorskiej Ignacy Karpowicz za „Ości" (Wydawnictwo Literackie), w kategorii poetyckiej Tadeusz Dąbrowski za „Pomiędzy" (wyd. a5), w kategorii „książka dla dzieci" Przemysław Wechterowicz (tekst) i Emilia Dziubak (ilustracje) za „Proszę mnie przytulić" (Ezop), a w kategorii „edycja warszawska" Joanna Rolińska za „Rozmowy o dzieciństwie" (G+J Książki).

- Jerzy Pilch został laureatem nagrody miesięcznika „Odra".

- Minister Bogdan Zdrojewski odznaczył Hannę Krall złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis", Srebrne Medale otrzymali: Jarosław Mikołajewski i Andrzej Sapkowski, a Medal Brązowy dziennikarka Katarzyna Janowska.

- Przyznawaną przez TVP Kultura Nagrodę Gwarancja Kultury w kategorii „literatura" otrzymała Małgorzata Rejmer za „Bukareszt. Kurz i krew" (Czarne). Monika Sznajderman, szefowa wydawnictwa Czarne, zwyciężyła w kategorii „menedżer kultury".

- Nagrodę specjalną ZAiKS otrzymał Jacek Bocheński, nagrodę literacką dla tłumaczy – Ewa Rojewska-Olejarczuk, nagrody im. Karola Małcużyńskiego (za varsaviana) – prof. Andrzej Makowiecki i Stanisław Wielanek, twórca Kapeli Czerniakowskiej, nagrodę za twórczość dla dzieci (za całokształt) – Wanda Chotomska oraz Adam Kilian, artysta plastyk, scenograf i ilustrator, a nagrodę za twórczość dla dzieci (doroczną) – Grzegorz Kasdepke.

- W 19. edycji festiwalu Europejski Port Literacki Wrocław udział wzięło kilkudziesięciu artystów z: Polski, Hiszpanii, Ukrainy i Włoch.

- Odbyły się XX Targi Wydawców Katolickich, w których udział wzięło 160 wystawców z Polski, Watykanu, Włoch, Francji i Niemiec oraz ponad 24 tys. odwiedzających. Nagrodę Główną Stowarzyszenia Wydawców Katolickich Feniks otrzymał ks. prof. Tadeusz Ślipko. Wręczono również Feniksy Diamentowe i Specjalne oraz Małe Feniksy.

- Trzecia edycja imprezy, która przyjęła zobowiązującą nazwę Międzynarodowe Targi Książki, odbyła się w gmachu Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku. Wzięło w nich udział 60 wystawców, 21 autorów i 15 tys. czytelników.

- Obchody Światowego Dnia Książki realizowane przez PIK stanowiły część jubileuszu „650 lat książki i czytania w Polsce". Ogłoszono konkurs fotograficzno-literacki „Moja ulubiona księgarnia" oraz projekt badawczy w zakresie transformacji czytelnictwa, prowadzony przez PIK we współpracy z MKiDN.

- Liczba zbiorów w zasobach cyfrowej biblioteki Polona przekroczyła ćwierć miliona publikacji.

- Zakupy „materiałów bibliotecznych" przez biblioteki do równowartości kwoty 207 tys. euro zwolnione zostały z procedur przetargowych, co ma znacznie uprościć i przyspieszyć zakup nowości wydawniczych.

- Podczas wizyty ministra Bogdana Zdrojewskiego w Bibliotece Publicznej m. st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego, zwanej

Biblioteką na Koszykowej, zapowiedziano, że do marca 2015 roku zostanie zakończona rozbudowa i modernizacja tej placówki, na co przeznaczono ponad 20 mln zł z unijnego dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, prowadzonego przez MKiDN.

- Prezesem Polskiej Izby Druku został ponownie wybrany Edward Dreszer, a członkami Rady: Swapan Chaudhuri, Adam Cichocki, Jacek Kardasz, Paweł Mazurek, Jacek Wasilewski i Leszek Wojtczuk.

- Zapowiedziano zamknięcie istniejącej od 58 lat księgarni Skarbnica w Krakowie w osiedlu Centrum w Nowej Hucie.

- Internetowa księgarnia Bonito.pl wynajęła magazyn o powierzchni ponad 4 tys. m kw. w kompleksie Kraków Airport Logistics Centre, w którym można zgromadzić 1 mln książek.

Maj

- Zmarł Marek Nowakowski.

- W kategorii książka roku Wrocławską Nagrodę Poetycką Silesius otrzymał Mariusz Grzebalski za tom „W innych okolicznościach" (EMG). Dariusz Foks został uhonorowany za całokształt twórczości, a nagrodę za debiut otrzymała Martyna Buliżańska, autorka tomiku „Moja jest ta ziemia" (Biuro Literackie).

- Wiesław Myśliwski otrzymał doroczną nagrodę ministra kultury i dziedzictwa narodowego w kategorii „literatura", a serwis Lubimyczytać.pl w kategorii „kultura w sieci".

- Wiesław Myśliwski został też laureatem Honorowej Nagrody Warszawskich Targów Książki Ikar.

- Nagrodę im. Jerzego i Hanny Kuryłowiczów wręczono Piotrowi Rajcy za przekład książki Jona Ducketta „HTML i CSS. Zaprojektuj i zbuduj witrynę WWW" (Helion).

- Nagrodę Magellana przyznawaną przez redakcję „Magazynu Literackiego KSIĄŻKI" w kategorii Wydarzenie Roku 2013 otrzymały Zeszyty

Literackie za serię „Podróże". Tytuł podróżnika roku przypadł Monice Witkowskiej, za publikacje turystyczne nagrodzono wydawców: Sklep Podróżnika (dwukrotnie), Burda NG (dwukrotnie), ExpressMap (trzykrotnie), Wydawnictwo Literackie, Albus oraz Pascal, a nagrody specjalne otrzymały Arkady i Dwie Siostry.

- Nagrodę Bursztynowego Motyla za najlepszą książkę o tematyce podróżniczej i krajoznawczej otrzymał Bartek Sabela za „Może (morze) wróci" (Bezdroża/Grupa Helion).

- Najlepszą Książką Dziecięcą w konkursie „Przecinek i kropka" 2013 zostały „Wszystkie moje mamy" Renaty Piątkowskiej z ilustracjami Macieja Szymanowicza (Literatura).

- Sejm przyjął przygotowaną przez MEN nowelizację ustawy o systemie oświaty, która wprowadza bezpłatne podręczniki dla pierwszoklasistów od września 2014 roku oraz dla wszystkich uczniów szkół podstawowych i gimnazjów od 2017 roku. Na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych z budżetu państwa przeznaczonych ma być w 2014 roku 66 mln zł, w 2015 – 290 mln zł, w 2016 – 317 mln zł, a w 2017 – 357 mln zł. W ciągu dekady budżet centralny sfinansuje zakup podręczników za kwotę 3,8 mld zł.

- Walne Zgromadzenie PIK „wyraziło sprzeciw wobec występowania rządu w roli producenta, polegającej na wydawaniu książek".

- Ks. Roman Szpakowski SDB został wybrany na trzecią kadencję prezesem zarządu Stowarzyszenia Wydawców Katolickich. Do zarządu weszli również: ks. Tomasz Lubaś SSP i ks. Leszek Skorupa jako wiceprezesi, Henryk Podolski jako skarbnik oraz ks. Marek Otolski MIC jako sekretarz.

- Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zorganizowało po raz jedenasty Tydzień Bibliotek – ogólnopolski program promocji czytelnictwa i bibliotek, tym razem pod hasłem „Czytanie łączy pokolenia".

- Ponad 6,2 mln zł otrzyma Biblioteka Narodowa z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na modernizację wentylacji i klimatyzacji Gmachu Głównego Biblioteki Narodowej przy al. Niepodległości w Warszawie.

- W Łobzie odbyła się konferencja „Książka dobrem kultury i źródłem wiedzy" zorganizowana przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Księgarzy oraz Wydział Filologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego.

- Po raz pierwszy w historii konkursu organizowanego od 1996 roku przez Polską Izbę Druku jedna drukarnia zwyciężyła w czterech kategoriach. Osiągnęła to Drukarnia Skleniarz z Krakowa, a jedna statuetka złotego Gryfa przypadła Toruńskim Zakładom Graficznym Zapolex.

- Podczas Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska (dawniej Stowarzyszenia Autorów i Wydawców „Polska Książka") prezesem zarządu wybrano ponownie Barbarę Jóźwiak, a wiceprezesami Piotra Mańkowskiego i ponownie Grzegorza Gaudena.

- Odbyła się 5. edycja Warszawskich Targów Książki z udziałem ponad 720 wystawców z ponad 20 krajów, blisko 700 autorów i ponad 60 tys. czytelników.

- Spółka Targi w Krakowie uroczyście otworzyła Międzynarodowe Centrum Targowo-Kongresowe Expo Kraków, w którym wśród innych imprez będą organizowane również Międzynarodowe Targi Książki.

Czerwiec

- Prezydent Bronisław Komorowski odsłonił pomnik – memoriał Wolnego Słowa przed dawną siedzibą Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk czyli cenzury przy ul. Mysiej w Warszawie, na który środki finansowe zgromadzono w trakcie zbiórki społecznej.

- Zwycięzcą plebiscytu „25 książek na 25-lecie" zorganizowanego przez program 2 Polskiego Radia został „Traktat o łuskaniu fasoli" Wiesława Myśliwskiego.

- 10. jubileuszową nagrodę Instytutu Książki „Transatlantyk" otrzymał Bill Johnston, tłumacz i profesor literatury porównawczej Indiana University, gdzie przez wiele lat kierował Centrum Studiów Polskich.

- Nagrodę Literacką Gdynia otrzymali: w kategorii poezja Marcin Świetlicki za „Jeden" (EMG), w kategorii proza Jerzy Pilch za „Wiele demonów" (Wielka Litera) oraz w kategorii eseistyka Wojciech Nowicki za „Salki" (Czarne). Pierwszy raz przyznano też nagrodę w kategorii przekład na język polski, którą otrzymał Jerzy Czech za tłumaczenie wierszy poetów rosyjskich w tomie „Wdrapałem się na piedestał. Nowa poezja rosyjska" (Czarne).

- Prof. Maria Poprzędzka otrzymała nagrodę polskiego PEN-Clubu im. Xawerego i Mieczysława Pruszyńskich.

- Nagrodę Wielkiego Kalibru za najlepszą powieść kryminalną 2014 roku, a także Nagrodę Wielkiego Kalibru Czytelników, otrzymał Marcin Wroński za „Pogrom w przyszły wtorek" (W.A.B.). Honorową Nagrodę Wielkiego Kalibru za całokształt twórczości otrzymał Hanning Mankell.

- W warszawskim Ogrodzie Krasińskich odbyła się trzecia edycja Imienin Jana Kochanowskiego zorganizowanych przez Bibliotekę Narodową, a tematem przewodnim była twórczość Tadeusza Boya-Żeleńskiego.

- Julia Hartwig została wybrana honorowym prezesem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Prezesem został po raz trzeci Sergiusz Sterna-Wachowiak, a jego zastępcami Iwona Smolka i Jacek Moskwa.

- WSiP zapowiedział zwolnienie 73 osób jako skutek „zmian ustawy oświatowej, dzięki której rząd stał się dominującym wydawcą na rynku podręczników dla klas 1-3, zabierając możliwość konkurowania jakością innym podmiotom gospodarczym".

- Zarząd WSiP zdecydował o rozdaniu nakładu swojego elementarza „Tropiciele", nagrodzonego na Targach Książki we Frankfurcie w 2013 roku, na skutek „nieudanych, wielokrotnych prób nawiązania przez WSiP i innych wydawców dialogu z MEN".

- Po niemal rocznej przerwie została otwarta księgarnia przy ulicy Pięknej w Warszawie pod dawną nazwą Dom Książki MDM. Jej nowym właścicielem jest firma ABE-IPS Sp. z o.o.

- Amazon rozpoczął rekrutację pracowników do swoich centrów logistyczno-dystrybucyjnych w Polsce. Docelowo ma być zatrudnionych 4 tys. stałych pracowników oraz 3 tys. pracowników czasowych.